

Budapeşte, 13.III.1981

1118 Budapest, XI.

Muskotaly u. 1/b

Saygıdeğer Profesör Bey,

Bir hafta önce acilen göndermiş olduğum cevabi mektubumda bazı konulara ayrıntılı olarak değinememiştim zira onlarla ilgili ancak bugün bilgi edinebildim. Türk Dışişleri Bakanı kısa zaman önce buraya geldiği 5 Şubat tarihinde, 1 Ocak 1981 tarihinden 31 Aralık 1983 tarihine kadar geçerli olmak üzere Macarlar ve Türkler arasında bir kültürel anlaşmaya imza atmışlardı. Bu anlaşmanın metninde benim de bugün haber aldığım üzere Macar-Türk bilim adamlarından oluşan heyet hakkında şunlar yazılıydı: "...Bu ilişkiler çerçevesinde taraflar Macar-Türk (bilim) heyetinin oluşmasını ve bu alanda işbirliğini desteklemeyi kabul etmişlerdir. Macar tarafı, 1981 yılında Türk bilim adamlarının da katılımıyla Macaristan'da bir Kemal Atatürk konferansı düzenleyecektir. Türk Bilim Kurulu ise 1982'de Türkiye'de Macar Bilim adamlarının katılımıyla "Osmanlı İmparatorluğu'nda Kaleler ve Yollar" isimli konferans düzenleyecektir."

Tarihçiler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla taraflar, yılda toplam 30 gün olmak kaydıyla karşılıklı olarak araştırmacıları (ülkelerine) davet edeceklerdir. Macar tarafı bu sözü, 1981 yılında Kemal Atatürk konferansına gelecek olan (Türk) uzmanların kabulü ile yerine getirecektir.

Taraflar tarih ve coğrafya ders kitaplarının incelenmesinin devamı konusunda da anlaşma sağladılar.

(.....Okunmayan bir satır var) ...yazılması sırasında bilgim olmadı, bu konu hakkında ortak komisyonun başkanı Ivan Berend T.'nin de bilgisi yoktu. Sizin 20.11.1981 tarihli mektubunuzdan bu yeni anlaşmadan henüz haberdar olmadığınızı anlıyorum.

Bunları yazmam gerekiyordu çünkü 1978'de Budapeşte'de düzenlenen ortak heyetin toplantısının karşılığı 1981 yılında Ankara'da Türk tarafınca düzenlenecek mi bilmiyoruz. Ayrıca 1981 yılında Budapeşte'de düzenlenen "Atatürk Konferansı'nın" karşılığı olacak mı? Bunların hepsi benim için belirsiz, bun nedenle bir an önce yazmanızı ve beni bilgilendirmenizi Sizden rica ediyorum.

Budapeşte'de gerçekleşecek olan "Atatürk Konferansı"nı bildiğim kadarıyla ekim ayının sonunda Türk Milli Bayramı (Cumhuriyet Bayramı) öncesinde düzenleyeceğiz. Bu konferansta ben "Atatürk ve Türk Tarih Kurumu" başlığı altında tebliğimi sunacağım. Zsuzsa Kakuk'un sunumu ise bizde çok fazla bilinmeyen Türk Dil Kurumu konusunda olacak. Bu iki önemli ilmi kurum da Atatürk'ün emriyle kurulmuştur.

Tabii ki sonbaharda, ekim ayı ortalarında Ankara'da Türk-Macar ortak heyet toplantısı olacak. Sizin düşüncenize katılıyorum, ben de Atatürk hakkında kısa bir tebliğ sunacağım.

Bu yeni anlaşma uyarınca bu yıl içinde Budapeşte'de Sizi görebilmeyi umut ediyorum. Türk-Macar ilişkileri konusunun bu şekilde iyi yönde ilerlemesine çok seviniyorum.

Mektubunuzu ve iyi haberlerinizi en kısa sürede bekler Size sıhhat ve iyi çalışmalar temenni ederim.

Derin saygı ve sevgilerimle, ellerinizden öperim.

Gyula Káldy-Nagy

Not:

Türk Tarih Kurumu kongresine katılmak için ben hazırlanmadım çünkü Türk-Macar ortak heyetinin bu yıl içerisinde Ankara'da bir toplantı yapması söz konusuydu. Ama Zsuzsa Kakuk Türk Tarih Kurumu kongresine katılmak için bir davetiye istiyor çünkü bugüne kadar hiç orada bulunmadı ve davetiye almadı. Sizden rica etsem 21-25 Eylül tarihli bu kongre için onun adına üniversite adresine davetiye gönderilmesi için Ankara'ya yazar mısınız? Adres: 1364 Budapest, V. Pesti B.u.l.

Şayet Budapeşte'ye gelmek isterseniz bu işlerle ben ilgileneceğim. Vize için Yunan ve diğer ülkelere yazılmasın. Bu yanlışlık için çok üzgünüm. Atatürk konulu konferans için Türkiye'den Budapeşte'ye kimler gelecek?